

Comuna 1 Decembrie. Temelii istorice, restituiri contemporane

„Monumentul Eroilor și-a regăsit locul și liniștea”

Să facem o țară care să-și merite eroii! – acesta e sensul a tot ce se poate întâmpla bun în actualitate și pentru viitorul românilor. Marele Nicolae Iorga scria că „Cele mai scumpe amintiri sunt cele legate de suferința noastră biruitoare”. Eroii neamului și-au sacrificat viața pentru viața libertății noastre. Cinstirea memoriei lor e o obligație de onoare a contemporanilor. Iar fapte importante ale prezentului ilfovean merită atenția consemnării lor. Unul dintre ele, cu semnificații însemnate, s-a petrecut recent în comuna 1 Decembrie. A luat sfârșit chinul peregrinărilor și al degradării statuii simbol care omagiază jertfa eroilor acestei comunități căzuți în cele Două Războaie Mondiale, din secolul trecut. Au contribuit la asta oameni de ispravă.

Eugen DICHISEANU

De fapt, aceste pagini ale ziarului nostru apar și ca ecou al demersurilor insistente adresate Ministerului Culturii și Identității Naționale (MCIN) și altor oficialități din partea unui vajnic locuitor al comunei - general maior în rezervă, Iordache Olaru. Din păcate, ele s-au dovedit ineficiente. Iar data aniversării Centenarului Marii Uniri se apropia implacabil și lucrurile rămăneau cum au fost. Adică, deplorabil, fără să se întâmple nimic bun.

Petițiile sale semnalau apăsător stricătuniile Monumentului Eroilor comunei - deteriorarea avansată și lipsa de grijă a oficialităților - cerând reparații urgente și protecția lui.

Câteva limpeziri

Iată succint ce reclama autorităților, cu stăruință, gen. Olaru și, la urma urmei, ceea ce era vizibil de la o poștă :

„Numele eroilor sunt fie șterse definitiv, fie abia se mai disting, pentru că, de la inaugurarea monumentului, în temperiile au erodat scrișul până la dispariție, dar și marmura; marmura pe care au fost scrise numele este crăpată peste tot

și, în unele locuri, căzută; piedestalul monumentului are părți lipsă; zona circulară pe care este fixat monumentul are și ea plăci lipsă, iar asfaltul a rupt o bună parte din incinta lui, pentru că a fost împins de circulația intensă a camioanelor de mare tonaj”.

Ce n-a știut dl. general

Toată corespondența sa amintită a fost adresată tuturor, înaintea ceremoniilor dedicate împlinirii Anului Centenar.

Dar, în decembrie și ianuarie a fost plecat din țară, în America, apoi la Bruxelles (Belgia), la cele două fiice stabilite acolo - Oana și Ana-Maria. Moment în care a și devenit bunic de gemene, dăruite de fiica sa, din Europa. Ei bine, în tot acest răstimp, s-a petrecut reabilitarea completă a monumentului, pe care, cu bucurie, ne-a semnalat-o, într-un mail înfocat.

Iar sărbătorirea aniversării Marii Uniri se petrecuse, așa cum se cuvine, în cel mai proaspăt și cuviincios loc al amplasării Monumentului, dedicat celor 103 ostași - cu nume - plus 5 necunoscuți, toți eroi ai comunei

căzuți în cele Două Războaie Mondiale.

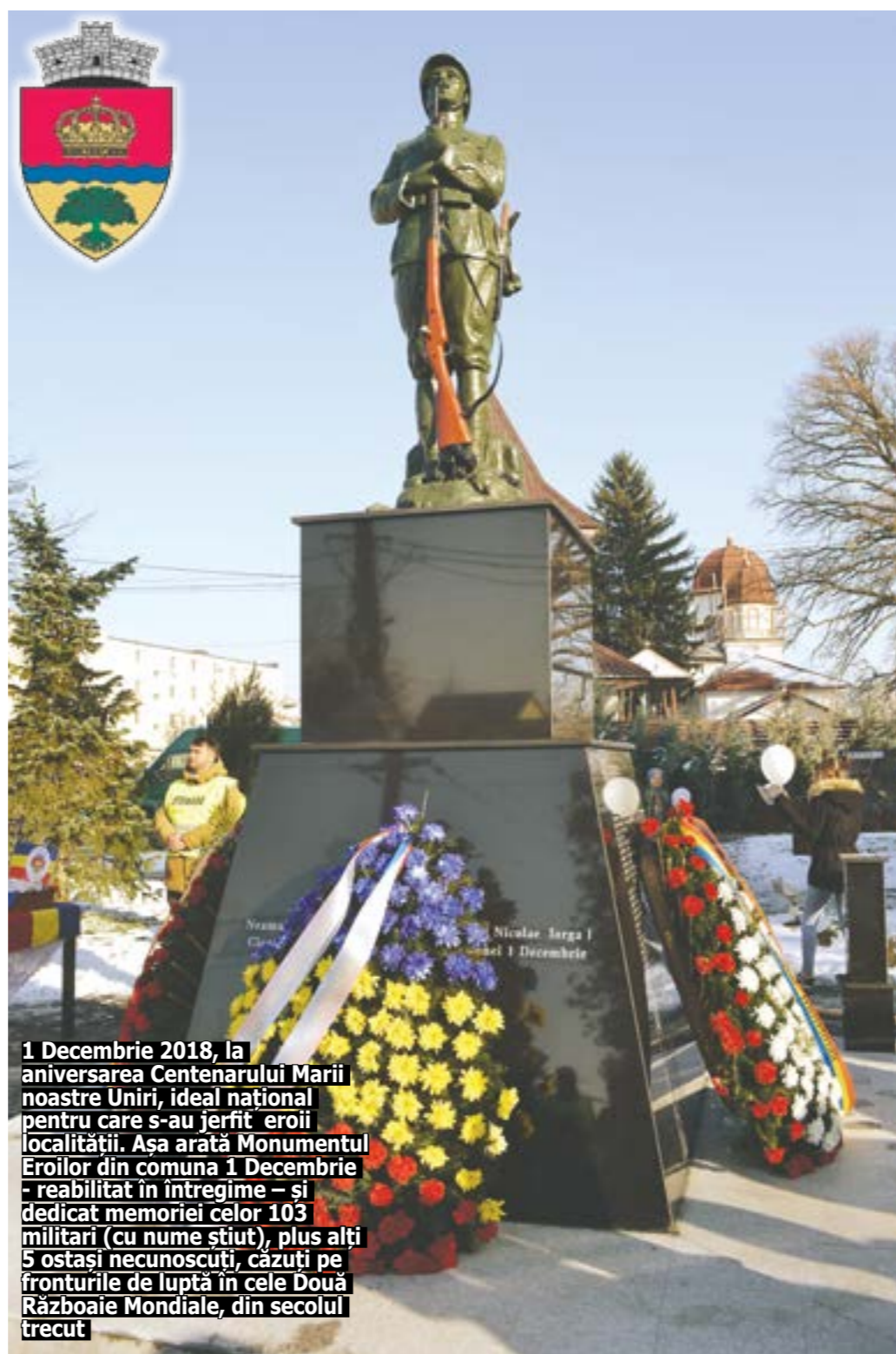
Și comunitatea locală a biruit!

„Eroii au învins, încă o dată”, exclama cu mare bucurie dl. Olaru, în ianuarie, la vederea monumentului „complet refăcut și amplasat într-un loc ferit de circulația rutieră, în apropierea clădirii primăriei”.

Apoi a adăugat: „Se spune că numai împreună fiecare realizează mai mult. Refacerea monumentului se datorează primarului și echipei dânsului. Mi-a fost dat să văd surpriza la care nu m-aș fi gândit. Absolut superb”!

Și preciza, cu discreție: „Menționez că primarul nu știe nimic despre solicitarea mea privind publicarea unor pasaje din plângerile trecute, dar, mai ales, frumoasa realizare de acum - reabilitarea edificiului statuar dedicat cinstirii memoriei eroilor noștri. E complet refăcut, minunat! La fel ca și amplasarea nouă a lui, făcută judicios, într-o zonă neexpusă circulației rutiere și adecvată simbolisticii pe care o reprezintă”.

A urmat un telefon

1 Decembrie 2018, la aniversarea Centenarului Marii noastre Uniri, ideal național pentru care s-au jertfit eroii localității. Așa arată Monumentul Eroilor din comuna 1 Decembrie - reabilitat în întregime - și dedicat memoriei celor 103 militari (cu nume știuți), plus alți 5 ostași necunoscuți, căzuți pe fronturile de luptă în cele Două Războaie Mondiale, din secolul trecut

și am stabilit ora, data și locul întâlnirii noastre cu cel pe care îl cunoșteam numai din scrișurile primite, împreună cu Gheorghe Petre, edilul comunei.

Fragmente neuite, din istorie

În dialogul cu primarul Gheorghe Petre s-au conturat câteva dintre in-

tențiile și proiectele lui de restituiri contemporane, aflate în istoria plină de momente evocatoare ale vieții acestei comunități. În primul rând am aflat că toate costurile

2 februarie, 2019. Gheorghe Petre, primarul comunei primește cuvinte calde și o strângere de mână din partea gen. mr. de artilerie în rezervă, Iordache Olaru

Edilul localității 1 Decembrie, Petre Gheorghe, într-un dialog în cabinetul său cu gen. mr. în rez. Iordache Olaru

Primarul comunei împreună cu gen. mr. Iordache Olaru și elevii ai cls. a VI-a A, ai Șc. gimn. nr. 1, din localitate

pentru reabilitarea monumentului evocat au fost din bugetul local al comunei.

Edilul a precizat: „Am pregătit totul cu multă grijă și am înnoit-o cu drag. Plăcile memoriale ale soclului sunt din marmură, noi nouțe. Pe ele am inscripționat toate numele eroilor și am menționat și cifra celor necunoscuți. În zona frontală am inscripționat citatul din Nicolae Iorga: „Neamul devine etern, prin cultul eroilor”. Și am adăugat repectul nostru, prin cuvintele „Cinste și onoare memoriei eroilor comunei 1 Decembrie” Iar soldatul a căpătat uniformă și pușcă, refăcute la culorile inițiale. Cheltuielile? Ele n-au fost mari. La câte chinuri ale murărilor a suferit ea, săraca, banii n-au fost mulți. În ultimii 30 de ani a fost amplasată în mai multe locuri. Acum ea se află în incinta Primăriei. Tot aici, de unde „a plecat inițial”. Pentru că vechea primărie de atunci se afla cam pe același amplasament cu cel de azi. Așadar, pu-

tem spune că Monumentul Eroilor noștri și-a regăsit locul și liniștea.”

Comuna s-a numit și „Regele Ferdinand”

De la același interlocutor am mai aflat că pentru aniversarea de la 1 Decembrie și-ar fi dorit să amplaseze în fața primăriei două busturi, ale Regelui Ferdinand și Reginei Maria. „Ele ar fi făcut și legătura cu istoria concretă a comunei noastre. Până la urmă, acești suverani au avut o mare contribuție în momentele istorice ale devenirii și transformărilor țării. Poate vreodată, cu acordul cetățenilor și a forurilor în drept, comuna noastră să își schimbe numele cu al unuia dintre aceste personalități. Poate... vreodată, cine știe? Apoi, în trecut, comuna noastră chiar s-a numit «Regele Ferdinand». Iar Regina Maria a avut un conac, un domeniul regal pe care l-a iubit mult. Mă gândesc să vedem cum poate fi răs-

Un rănit în prima linie de bătaie primește îngrijiri de la sanitarul companiei (Stg.) și Regii României - Ferdinand și Maria - salută trupele, pe front (dr.)

cumpărat, nu știu, poate și cu sprijinul Consiliului Județean sau al altor foruri. Trebuie să facem o discuție, să explorăm

căi de rezolvare. Ar trebui să îl putem reda vieții contemporane în cea mai utilă variantă. Până la urmă, fosta casă de oas-

Întrearea în Conacul Reginei Maria, clădire care ar putea fi redată vieții contemporane a comunității

Noua înfățișare a siluetei soldatului, care comemorează memoria eroilor din comuna 1 Decembrie

Așa arată placa memorială înainte de reabilitare...

... și așa arată ea acum

Regele Ferdinand și Regina Maria a României

Un rănit în prima linie de bătaie primește îngrijiri de la sanitarul companiei (Stg.) și Regii României - Ferdinand și Maria - salută trupele, pe front (dr.)

Imagini apărute în ziarul nostru, din timpul festivităților care au onorat Anul Centenar, la Monumentul Eroilor din comuna 1 Decembrie

peți regală poate fi adusă în patrimoniul comunei, al statului, că nu pleacă nimeni cu ea din țară. E o parte din istoria acestui loc. Și merită să fie adusă la rezonanța acelor timpuri”.

Amintiri și realități

Asemănătoare cu insistențele gen. Iordache Olaru au fost altele, în trecutul de care își aduce aminte primarul. „Era un cetățean al comunei noastre, îl chema Costel Greblea. Dumnezeu să-l ierte, că a plecat dintre noi anul trecut. Ei bine, de fiecare dată, înaintea

oricărei sărbători de comemorare a eroilor, omul asta mă suna, în fiecare an și mă întreba: „Domnule, faceți ceva și pentru statuia noastră? Nu-i așa că n-am uitat să cinstim eroii noștri, ai comunei”? Era un om ca noi toți. Aveam totuși o pasiune comună - pescuitul. Dar n-am fost niciodată împreună la baltă. Din păcate, el n-a mai apucat să vadă monumentul nostru, așa cum e acum. Locul de amplasare e excelent, după părerea tuturor. Dar e și o lucrare foarte frumoasă.

La fel ca oamenii de aici, dintotdeauna”, a conchis edilul.